

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Sărbătorea seminariului Andreian.

Sibiu, 30 Iunie n.

Ziua de ieri pentru institutul nostru teologic-pedagogic a fost zi de frumăsoasă sărbătoare. Eri s'a făcut încheierea anului școlar 1901—1902, în mod solemn și prin discursuri cari numai onore fac institutului, ear' cei cari urmăresc cu interes rezultatele obținute de vrednicul corp didactic și de bravii elevi, pot fi deplin mulțamiți cu aceste rezultate și pot, cu drept cuvânt, să nădăjduie speranțe frumose cât pentru activitatea în viața practică a tinerilor eșii din acest institut. Și cu cât mai mângăitoare sunt pentru toți cari au durere de sorțea bisericii și școlii române și prin ele de sorțea poporului român, cele auzite și esperiate eri, cu cât, cum știm, pe umerii preoțimeii și învățătorimii apasă cel mai mare greu al chiamării de povățuitori, luminători, spriginitori și apărători ai poporului român.

Și de această grea problemă a carierii preoțescii și învățătorescii — la noi — convins e corpul didactic, și amăsurat acestei convingeri și-a pregătit tineretul dat lui spre instrucțiune și educațiune. Ni-a dovedit-o această splendidul discurs al profesorului Dr. Petru Șpan, remunerat cu frenetice aplauze și aclamațiuni.

Și pătrunsă e de această grea problemă tinerimea seminarială însăși — speranța unui viitor mai bun pentru biserica și școala noastră — ceea-ce așa de frumos ni-a tălmăcit clericul absolut George Tulbure, în discursul prin care în numele colegilor săi și-a luat adio de la profesori și le-a mulțumit pentru ostenelele ce și-au dat întru luminarea lor.

Nu mai puțin spre bucurie au servit și cele constatate de directorul Dr. Eusebiu Roșca în firul cetirii clasificărilor, spunând cu multă satisfacție, că secțiunea teologică din an în an e reprezentată prin tot mai mulți tineri nu numai cu gimnasiu complet (maturi), dar' eminente și distinși în toate privințele. Asemenea și în secțiunea pedagogică, la care — deși deocamdată sunt și elevi cu puține studii pregătitoare, totuși și aici rezultatul clasificărilor e destul de mulțumitoriu.

Ear' alocuția Inaltpreasfântiei Sale metropolitului, sigur va fi pătruns la inimile elevilor ca o caldă adiere de zefir, mângăind pe cei mai slabi pentru nesuccesul trecător al silințelor lor de peste an și îmbărbătându-i la muncă mai asiduă spre a se ridica și ei în rëndul celor distinși, ear' celor cari începând cu ziua de ieri nu mai sunt ai seminariului, ci ai vieții practice, întărindu-le dorul și hotărârea de a fi vrednici „apostoli” ai luminei și culturii poporului nostru.

Dăm mai la vale raport amănunțit despre decurgerea festivității, ear' aici lăsăm să urmeze frumoasa cuvântare festivă a dlui profesor Dr. Petru Șpan, de următorul cuprins:

„Escelența Voastră, onorați domni, stimați colegi și iubii elevi!

În aceste momente de înălțare sufletească, cugetele noastre își iau sborul spre acele idealuri, cari trebuie să con-

stitue partea cea mai însemnată din conținutul vieții psihice a tuturor generațiilor viitoare. E natural acest curs de gândire, fiindcă întrunirea noastră în acest local e scosă din cadrul obișnuit al vieții de toate zilele și chiar prin forma sa esternală ne indică ceva deosebit. Dedați suntem a ne vedea la un loc toți, ale căror suflete contopite au să fie cu însuși sufletul bisericii, numai la ocazii rare, numai la ocazii solenne. Și cum-că sărbătorește caracter trebuie să aibă încheierea festivă a unui an școlar, cine va putea să tragă la îndoială, dându-și seama de importanța acestui act în viața școlară.

Ne aflăm la una din acele cotituri de drum, de unde ni-se impune o privire înainte pe cărarea vieții și o ochire îndărăt pe calea parcursă. Gronțuros și cu pățuri grose de petriș a fost acoperit drumul ce duce la acest popas, dar' și mai gronțuros și chiar plin de bolovani ni-se arată drumul ce se întinde înaintea ochilor nostri. Inzestrați însă cu tenacitatea și tăria de viață, caracteristice firei noastre etnice, vom isbuti să străbatem înainte, transplantând în sufletul poporului nostru sămânța religiozității și moralității, acele bunuri ideale, în fața cărora se vor sfărma chiar și stâncile de granit. O religiozitate și moralitate luminată pot afla teren priincios numai în agrul în care prosperază plantele științei și ale culturii. Știința și cultura sunt vastul câmp pe care răsar florile virtuții și pietății creștine.

Știința ne lărgesc orisonul vieții sufletești și ne ridică conștiința la o înălțime din care privirile noastre pot străbate chiar și în cele mai ascunse cotituri ale vieții omenescii. Ea ne pune la dispoziție tot felul de mijloce, de cari avem trebuință pentru a ne asigura existența și a ne elupta o poziție demnă în societatea omenescă. Prin știință ajungem să cunoștem isvórele tuturor bunătăților, pe cari pronia cerească binevoi a le dăruit creaturilor sale. Penetrând cu scrutarile noastre în adâncimile naturii și aprofundându-ne în împletitura complicată a societății omenescii, începem să cunoșcem, cari sunt adevăratele probleme de viață ale omului. Luminați de razele științei, vom ști să facem selecțiunea potrivită în noianul de îndatoriri, cari cu grămada năvălesc spre noi de pe diferite potece ale vieții. Cel serac în știință rămâne perplex și neorientat în fața problemelor mari ale vieții, el se pierde în lucruri mărunte de o valoare problematică pentru sine și pentru omenime. Știința se câștigă însă prin cultura, ce are să se împărtășească tineretului în școlile de diferite categorii. Alături de lucrarea săvârșită în aceste instituții de cultură merge și influința ce o execută asupra cultivării tinerimei: pornirile sufletești ale societății în care se mișcă, curențele culturale ale timpului în care trăiesc, cum și diferitele direcțiuni științifice ce se agită. Numai prin o conlucrare armonică a tuturor factorilor chemați e cu putință a sădi în sufletele tinerimei simburile adevăratei culturi.

Adevărata cultură și adevărata umanitate a fost și este devisa acestui institut, chemat de a forma pe adevărații frământători ai spiritului poporului nostru. Cum însă cultura e produc-

tul unei lucrări temeinice și stăruitoare, se pretinde, ca tinerimea totă clipa să o folosească întru perfecțiunea și nobilitarea propriei. Se nu uite nici-când, că numai prin trudă și osteneală se pot ridica indiviții și popórele, și că ori-cât e de amară rădăcina învățăturii, fructele ei sunt dulci.

În momentul când ați trecut pragul acestui institut ați luat angajamentul de a deveni cei mai aprigi propagatori ai științei și culturii în masele poporului. E nobil acest angajament, e valoroasă lucrarea ce aveți să o săvârșiți, dar' totodată e împreunată și cu o mare responsabilitate, căci seamă veți avea să dați de cele ce ați făptuit, înaintea prosterității, care fără cruțare vă va condamna, când se va dovedi că pe căi greșite ați îndreptat spiritul poporului nostru. Ear' dacă munca ce o veți desfășura, va fi condusă și inspirată de vederi largi și aspirațiuni înalte, din neam în neam vă va binecuvânta geniul poporului, și urmașii cu litere de aur vă vor înscrie faptele pe pragurile și ușile caselor lor.

În fața acestor mari îndatoriri, iubii elevi, aveți să tindeți din toate puterile, ca să vă adunați o bogată comoră sufletească spre a pute desăvârși opera de cultivare a poporului nostru.

Și când vin a accentua acest lucru la ocazia de astăzi, nu mă gândesc atât la timpul ce aveți să'l petreceți în școlă, cât mai vârtos mă cuget la timpul când eșii sunteți de sub grija povățuitorilor acestui institut. De aceea mă și adresez mai ales acelor cari părăsesc institutul, și se împrăștie în diferite colțuri ale țerii, luând asupra sarcina chiamării ce și-o au ales.

Școala, pe lângă cele mai escelente întocmiri și îngrijiri, nu e capabilă de a duce pe elevii săi la atâtea perfecțiuni, în cât se se potă zice, că ei pășesc în lume deplin formați. Ea pôte să dea numai orientări în mersul cultural al omenimei, ea e chemată să pună temelii sigure și solide la cultura tinerimei; ea are să predisună spiritul elevilor săi spre activitate continuă, ea sădește în mințile lor acea căldură sufletească, care cu o forță irezistibilă îi împinge spre lucrare. Drept aceea școala așteptă de la elevii săi, ca să dovedească în viață, că sunt conduși de dorul de a ști din ce în ce mai mult, că nimic mai de valoare nu se petrece în lume, ce nu li-ar pute captiva atențiunea, că nu rămân reci față de nevoile, necazurile, suferințele și aspirațiunile poporului, ai căror fii sunt.

Indiferentismul, superficialitatea și neinteresarea sunt cei mai periculoși vrășmași ai progresului omenesc. Lucrați deci din toate puterile, ca neînficiale să vă rămână sufletele de acestea burueni otrăvicioase, cari sunt rîvnitoare de îndemnuri spre tot ce e bun adevărat și frumos.

Faceți, ca primitoare să vă fie inima pentru tot felul de porniri cari țințesc la îmbunătățirea sorții poporului nostru.

Căutați să pătrundeți în obiceiurile și moravurile lui, cercați să înțelegeți șóptele inimei lui.

Siliți-vă să studiați firea lui cea adevărată, căci numai atunci veți pricepe aspirațiunile lui și numai atunci veți ști cum aveți să vă întocmiți lu-

crările de desăvîrșire culturală, la care v'ați angajat.

Când greul vieții mai tare va apăsa umerii acestui popor, atunci mai aproape de el se vă fie inima, mângăindu-l, îmbărbătându-l și întărindu-l.

Cultivați cu totă stăruința sentimentele de alipire reciprocă, deajutorare împrumutată, de devotament față de biserică și instituțiile ei.

Firele de cohesiane spirituală, cari au legat sufletele atâtor tineri întruniți aici din diferite părți ale patriei noastre, se se tórca și peste pragurile școlii, ducându-le în viață, căci numai atunci putem spera, că veți fi devenit membri folositori bisericii, neamului și patriei.

Păstrați recunoștința și venerațiune acestui institut superior de cultură și fiți credincioși și devotați învățăturilor propagate de biserică, căci acestea le așteptă ea de la vrednicii săi fii.

Nădăjduind în Domnul, așteptăm să vă vedem ca pe tot atâți plugari harnici și destoinici, brăzdând țelina ignoranței și a nemoralității și presărându-o cu semința religiozității, moralității, științei și culturii.

Animati de aceste speranțe dorim să găsiți deplină mulțumire în viața viitoare, ear' munca nobilă ce vă așteptă, încoronată să fie de cele mai frumoase rezultate.

Incheierea anului școlar la seminariul Andreian.

— Raport special. —

Eri după sfânta liturgie împreunată cu rugăciunea de mulțumită, cetită în genunchi de preotul liturgisitoriu prototinelul director seminarial Dr. E. Roșca, elevii și corpul profesoral s'au întrunit în sala festivă a seminariului, unde în scurt timp au sosit ca oșpeți: Dr. A. Marienescu jude de tablă în pensiune și membru al Academiei Române, P. Pipoș, jude de tablă în pensiune și asesor consistorial onorar, A. Onițiu, jude de tribunal în pensiune, I. Papiu, protoprespiter al tractului Sibiu și asesor consistorial onorar, I. de Preda, avocat, fiscal consistorial, Dr. N. Vecerde, secretar al Albinei și asesor consistorial onorar, Dr. I. Beu, medic, și alții.

Scurt după sosirea oșpeților, întimpinat cu entusiaste aclamațiuni a intrat în sală Inaltpreasfântia Sa metropolitul însoțit de Preacuvioșia Sa archimandritul vicariu archiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu și de asesorii consistoriali Mateiu Voilean, protopresbiter, și Dr. Elie Cristea archidiacon.

Corul seminarial, dirijat de profesorul de muzică I. Mateiu, a cântat compoziția „Lăudați-l, că e mare Dumnezeu”, apoi profesorul Dr. P. Șpan a rostit de la catedră remarcabilul discurs, pe care 'l publicăm mai sus.

După încetarea aplauselor directorul Dr. E. Roșca cetesce clasificățiunile. Pe lângă schița dată mai sus despre comentarea rezultatului acestor clasificățiuni însemnăm că în secțiunea teologică au obținut calcul eminent 25 elevi, dintră cari pur eminente sunt 2 din cursul III., 3 din cursul II. și 2 din cursul I., cum și faptul îmbucurător, că din cursul III., teologic și pedagogic, n'a căpătat calcul nesuficient nici unul. Ear' din celelalte cursuri numărul celor avisați la examen de emendare este foarte disparent pe lângă numărul celor buni.

A urmat earăși corul cu piesa „Rămas bun codrului” (ambele au fost aplaudate),

după care clericul absolvent G. Tulbure a rostit (de la catedră) un frumos discurs de adio. (I-l vom publica în întregime în numărul viitoriu).

Incheierea festivității a făcut-o Înaltpreasfinția Sa metropolitul prin o frumoasă alocuție adresată elevilor, în care prin sfaturi înțelepte și prin exemple scose din viața practică dând corolar celor cuprinse în cele două discursuri și în comentariul directorului, compară străduințele elevilor cu străduințele plugariului: plugariul harnic, care-și lucră pământul bine, obține roade mai frumoase și mai îmbelșugate, de cât cel leneș și nesilitoriu. Astfel și elevii: cei cari și-au dat străduințe se învețe au obținut calcul bun, pe când cei cari pôte nu s'au silit din destul, ori sunt mai slăbuți pôte de la fire, au obținut calcul mai puțin bun. Să nu desprecieze însă, ci se-și deie silințe, ca să repareze ce au neglijat și să ajungă și ei în rândul celor buni. Ear' cei cu calcul bun, deosebi cei cari absolvând cursurile au se între în viața practică, se nu credă că acum știu destul și că n'au se mai învețe. Petru-că învățătura ce și-au câștigat-o în seminuri este numai *basa* pe care au se clădiască mai departe, și în viața practică nu calificățiunea de pe hârtie va fi măsura după care lumea 'i va judeca și aprecia, ci *vrednicia faptelor*, rezultatele activității lor. A constatat însă cu bucurie, din cele auzite cu această ocaziune, că *basa e bună, solidă*, și depinde numai de la ei, ca și clădirea mai departe se fie bună. . . . Astfel lucrând vor deveni vrednici împreună lucrători în viața Domnului.

În fine mulțămesc profesorilor pentru ostenelele ce și-au dat, ca să facă din tineret seminariul omeni conșcii de chiamarea lor, mulțămesc oșpeților pentru interesul arătat față de institutul acesta, și împarte tuturor binecuvântare. Directorul Dr. Roșca declară apoi încheiat anul școlar 1901—1902 la seminarul Andreian, și între aclamațiuni generale Înaltpreasfinția Sa părăsește sala, însoțit de Preacuvioșia Sa arhimandritul și de asesorii consistoriali și de ceilalți oșpeți.

Din tractul Lupșei.

— Sinod protopresbiterial. —

Ponor, 23 Iunie v.

Puține au străbătut până acum în public despre acest tract. Abia de la venirea protopopului actual ca paroch în Săliva-de-sus a început a străbate prin foi vesti și despre acest tract, ear' azi după ajungerea în fruntea lui a actualului protopop P. O. D. Vasilu Gan, tractul a luat un astfel de avânt spre înaintare, încât nu ni-se pôte imputa că am stat îndărătul altor tracte, — stând de fapt chiar într primele. Acesta lămurire se pôte vedea și din decursul sinodului nostru protopresbiterial, știut fiind, că protopresbiterul an de an e îndatorat să prezenteze sinodului icona fidelă a tractului, din cari toate afacerile și starea tractului se fie evidentă până în cele mai mici detalii. Spre dovedirea celor mai sus afirmate voiu da publicității decursul sinodului nostru protopresbiterial în următoarele.

Convocat prin circulariul protopresbiterial din 25 April 1902 Nr. 449, sinodul s'a ținut în reședința protopresbiteratului, opidul *Ofenbaia*, la 4 Iunie a. c. Sinodului i-a premers serviciul divin împreună cu chemarea „Duhului sânt” în frumoșă biserică de acolo, oficiat de P. O. D. protopresbiter tractual Vasilu Gan asistat de preoții: Laurentiu Ciorbea din Ponor și Vasilu Bumbuț din Sartăș.

După acesta membrii sinodului s'au întrunit în sala școlei confesionale gr. or. române din loc, unde la 11 ore. a. m. P. O. D. protopresbiter Vasilu Gan deschide sinodul prin o frumoșă și instructivă vorbire ocazională. Având la dispoziție acesta vorbire în întregitatea ei, cu plăcere o dau publicității. E următoarea:

Prea Onorat Sinod Protopresbiterial!

Pentru a două-ora îmi revine sarcina și onorul a presida suprema corporațiune din organismul protopresbiteratului nostru, adică sinodul protopresbiterial, care merit este a lua informațiune despre mersul afacerilor biseriesci, școlare și episcopesci, a le controla și a da directiva de urmat pentru viitor.

Anul trecut încrederea Exelenției Sale și a Prea Veneratului Consistoriu m'au pus la acest loc; pentru acum am însă și votul clerului și poporului credincios, care la alegerea îndeplinită de protopresbiter — s'a pronunțat pentru mine.

Când deci ca protopresbiter canonic mă presint înaintea Dvóstră, Domnilor membri sinodali, când stau în fața factorilor de sus și de jos, cari unisono și-au pus încrederea în neînsemnata mea persoană — mă întreb: Tu domne! Cel ce mai predestinat pe mine, smerit robul tău, a fi vas ales și păstoriu turmei numeroase a protopresbiteratului, datu-mi-ai și facultățile fizice și morale, ca să mă pot arăta demn de încrederea ce și-au pus-o în mine clerul și poporul tractului și autoritatea superioară biseriescă? Și earăși zic: Domnul mă va conduce, Domnul mă va înțelepți și Domnul va da mie cuvânt, ca să-l pot lăuda și să pot predica învățăturile evanghelice la totă suflarea din protopresbiterat.

Nădejdea mea, în greua misiune ce mă așteptă, sunteți, lângă Dzeu, și D-vóstră Domnilor membri sinodali! și mai ales D-vóstră sunteți chemați a pune umăr cu umăr lângă al meu, a-mi da îndemnul și povețele necesare, ca împreună să terminăm edificiul culturii religioase și morale a poporului din tractul Lupșei.

La începutul carierei mele ar trebui să vă promit toate câte voesc eu a îndeplini, ar trebui să fac un lung și lat program de muncă. Nu voiu face acesta, Prea Onorat Sinod! căci — scie Dzeu de voiu nimeri punctele cele mai esențiale ce ar trebui atinse în programul lucrărilor noastre? E bine deci să las în voia lui Dzeu, că va da el ceea-ce trebuie a îndeplini, pre cum au luminat și pe apostoli — tot-deuna în momentele critice ale vieții, e bine să las în apăsarea timpului toate, care își aduce cu sine ideile și curente ce trebuie ajutate la propășire, eventual împedecate.

Dar' totuși, Domnilor! vă present și programul meu. Acela sunt eu. Într Dvóstră am trăit, am crescut, m'am dezvoltat, am ajuns la ceea-ce sunt, Dvóstră ați fost soții mei, amicii mei, tovarășii de muncă. Același sunt eu și azi, aceiași sunteți Dvóstră, și aceiași doresc să rămânem pentru tot-deuna. Pentru-că numai armonia produce armonie, numai amicitia amicitie, și unde armonia există într conducători, nu numai merg treibile bine și progresază, dar' armonia se răsfrânge și asupra tractului întreg, asupra poporului, care numai în armonie (dragoste), ca cea mai cardinală virtute creștină, pôte progresa, pôte ajunge la perfecțiunea dorită. Mie îmi place punctualitatea și corectitatea în toate afacerile. Acestă însușire voiu diși se o aibă toate corporațiunile executiv din tract, pentru-că experiența ni-a dovedit-o, că lipsind acurateța, corectitatea și punctualitatea — putem fi puși la grele încercări.

Se impune apoi tot ca datorință a introduce și o controlă mai severă asupra afacerilor, ca să se împedecă la timp multe rele ce se pot nasce și duc la decepțiuni pe toate terenele și mai ales pe terenul economic al parochiilor și al tractului.

Încât e pentru mine, nimic nu voiu cruța, ca aceste cerințe să se facă maxime de viață pentru toți factorii din tract; ba însumi ziua noptea, fără preget voiu munci pentru binele clerului tractual, pentru fericirea și bunăstarea morală, religioasă, culturală și economică a poporului credincios. Acesta a fost idealul meu totdeauna. Cum bine știți, nu vanitatea, nici desfructăciunile lumesci au fost motorul faptelor mele și în trecut, ci binele obștesc. Așa voesc a fi și în viitor, ba cu acest ideal al meu voesc să mă cobor și în pământ, când Domnul bine va voi a-mi ordina.

În munca mea ce țințesce fericirea poporului și consolidarea și întărirea scumpei noastre biserici ortodoxe române, — conțez și tot deauna voiu conta la spriginul Dvóstră, Domnilor!

De încheiere earăși rog pe atot puternicul Dzeu să 'și verse darul său cel îmbelșugat asupra tractului acestuia și a noastră a tuturor, ca cu puteri unite, cu zel și însuflețire să putem săvârși obositorea muncă ce ne stă înainte; să putem confirma opera mărță ce ni-a rămas moștenire de la străbunii

noștri: *desăvârșirea afacerilor biseriesci, școlare și economice ale tractului.*

Cu acestea declar deschis sinodul ordinar. (Va urma.)

Revistă esternă

Împăratul Vilhelm își apără politica. O telegramă din *Posen* dte 27 Iunie raportază, că deputaților poloni li-s'a interzis să țină meetingul proiectat pe eri pentru a protesta contra urcării fondului de colonisări.

Aceeași telegramă spune, că împăratul Vilhelm cu ocaziunea manevrelor de toamnă va rosti un mare discurs, în care va lua în apărare politica sa față cu polonii.

Regele Spaniei — în Franția. O telegramă dată din Madrid confirmă știrea dată încă mai de mult, că regele Alfonso XIII al Spaniei va asista la manevrele din est-ale armatei franceze. Acestă vizită va fi un fel de introducere la alianța spaniolă-franceză planuită deja de doi ani. Spania dorește această alianță deosebi din cauza atitudinii suspecte a Angliei, care în timpul din urmă a fortificat în chip foarte bădător la ochi fortăreața Gibraltarului și deosebi în partea ce cade pe teritoriul spaniol a făcut pregătiri în scopul, ca să-și acapareze eventual cu forța o mare întindere de teritoriu spaniol.

Din suferințele Armenilor. Raporte telegrafice dau știre despre înfiorătoare cruzimi, la cari Armenii din Armenia-turcescă sunt espuși din partea autorităților turcesci. Eiucid și 'i jefuesc. Orașele și satele li-le inundăză droia de executori ajutați de miliție, cari sub pretext de dări restante pe 10—15 ani iau tot de la bieții Armeni, chiar și pământurile. Apoi slobod contra lor cetele selbatice ale Curșilor, cari îiucid și chingiuiesc oribil.

Adevărat că aceste știri emanăză din isvóre engleze, cari maiși esagerăză, dar' ceva adevăr totuși va fi în ele; pentru-că nici Sultanul, nici dirigătorii săi nu sunt mielusei nevinovați. Și apoi trecutul ne îndemnă mai mult să credem, de cât să nu credem cele ce se dau în lume de cruzimile turcesci.

Conspirațiuni în Macedonia. Lui „Kölnische Zeitung” i-se raportază din *Athina* că poliția a deținut mai mulți bulgari și macedoneni stabiliți în Grecia, despre cari s'a constatat că au contrabandat arme în Macedonia. La un bulgar dintră cei deținuți s'a aflat o epistolă de următorul cuprins:

Cele șeptesprezece mii de pusei, pe cari ni-le-ați trimis, nu sunt de ajuns; până la urmă trebuie să mai căpătăm cel puțin 2500 pusei împreună cu muniția de lipsă și cu dinamit mult, căci am hotărât să aruncăm în aer toate biseriesele și instituttele.

În fruntea epistolei e scrisă devisa: *Libertate, ori moarte!* Epistola e subscrisă de câțiva membri ai comitetului secret.

† Ioan Popoviciu.

Aciiu, 12 Iunie v.

O grabnică și neașteptată încercare a ajuns comuna Aciiu prin trecerea din această viață a parochului Ioan Popoviciu.

După un morb greu de 8 zile Sâmbătă la 8 Iunie a. c. la 4 ore p. m. în etate de 52 ani și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului, înpărțășit fiind cu sf. taine. Rămășițele pămâtesci s'au depus spre vecinică odihnă în cimiterul bisericii gr.-or. din loc Luni, în 10 Iunie a. c. la 1 oră p. m.

Parochul I. Popoviciu s'a născut în comuna Aciiu la anul 1850, studiile pregătitoare le-a făcut în Sibiu. După absolvirea teologiei a servit ca învățătoriu în comuna sa natală nouă ani, ear' la anul 1881 a fost sfințit preot-capelan lângă bătrânul său tată, și de la anul 1883 până de present a servit ca paroch al acestei comune.

Dacă neașteptată și dureroasă a fost trecerea din această viață a lui pentru fiii sei sufletesci, mângăitoare și alinătoare de dureri a fost nobila și creștinăsa sa faptă. Biserica și școla din loc, pe cari aproape 30 ani le-a servit cu deplină credință, recunoscătoare îi vor fi pentru toți timpii, și memoria lui binecuvântată va fi în veci de fiii acestei comune.

Păstorul credincios nici în suferințele momentelor din urmă nu a dat uitărei pe mama și fiica al căror serv a fost, și din modesta sa agonisală a testat pentru fondul de înfrumusețare al bisericii suma de 800 cor., a pus basă la un fond parochial cu suma de 300 cor., ear' pentru fondul școlei a testat 400 cor. la oaltă 1500 corone.

Înmormântarea ce i-s'a făcut a dovedit pe deplin iubirea și recunoștința ce-i vor păstra-o iubirii sei fi sufletesci. Erau abia orele 12 când din toate părțile au început a se aduna la casa mortuară tineri și bătrâni, bărbați și femei, pentru a petrece la locașul etern pe iubitul și regretatul părinte sufletesc. Pôte nici-când nu s'au vădut în comuna Aciiu atâția preoți și învățători precum și alți fruntași de prin comunele din jur: Săliște, Galeș, Tilișca, Vale, Sibiel, Căcova, Orlat, Mag, Amnaș, Apoldul-mic și Apoldul-mare în trunte cu Prea Onoratul Domn protopresbiter Dr. I. Stroia, care a servit asistat de 14 preoți. După ectenia obicinuită 6 preoți au ridicat sicriul din casa mortuară până în stradă, unde apoi după ceteria evangheliei membrii comitetului au dus mai departe sicriul.

În fruntea cortejului funerar sub conducerea învățătorilor au mers elevii școlei cu stégul îmbrăcat în negru, după acestia reuniunea pompierilor din loc, asemenea cu stégul îmbrăcat în negru și sub conducerea not. O. Berghazan, corul învățătorilor condus de învăț. Crișan, preoții, sicriul, membrii familiei, reprezentanța comunală și în fine poporul în ordine esemplară.

Sicriul a fost dus în biserică, unde după săvârșirea serviciului funebral prescriș pentru preoții mireni, Prea On. Domn Dr. I. Stroia a ținut predica funebrală storcând lacrimi din ochii tuturor.

Erau aproape 4 ore când sicriul a fost depus spre vecinică odihnă în mormântul familiar. A urmat apoi pomană, la care a luat parte întreaga comună. f.

NOUȚĂȚI

Personal. Înaltpreasfinția Sa metropolitul nostru Ioan, eri la 4 ore după amiază a plecat la Viena spre a consulta medicii de acolo. Amăsurat înviațiunilor ce le va primi acolo, I. P. S. Sa va merge apoi la *Marienbad* ori la *Karlsbad* la cură. — Până la gara Sibiului Înaltpreasfinția Sa a fost însoțit de foarte numeroș public, ear' la plecare asesorii consistoriali aflători în Sibiu l'au însoțit până la Ogna.

Parastas pentru Șaguna. Eri s'au implinit 29 ani de când Marele arhieru Andreiu baron de Șaguna a trecut la cele vecinice, lăsând urmașilor să continue munca uriașă, dusă cu atâta dragoste față de biserică și neam, și încoronată cu așa de bogate succese, în cât chiar și numai păstrând intacte așezămintele pe cari el ni-le-a lăsat, am făcut destul. În amintirea acestei aniversări s'a oficiat eri, în biserică parochială din cetate, parastas solemn din partea Înaltpreasfinției Sale metropolitului, asistat de Preacuvioșia Sa vicariul, C. Sa protosinelul Dr. E. Roșca, director seminarial, protopresbiterul Ioan Papiu, și de asesorii consistoriali Mateiu Voilean, protopresbiter, și Dr. Elie Cristea, archidiacon. Cântările funerare le-a cântat cu multă precisiune corul funebral al seminarului, instruat și condus de profesorul de cant și tipic D. Cunțan. La finea serviciului corul a cântat doioșă elegie „Românie mult cercată . . .” scrisă de asesorul Z. Boiu la mărtea metropolitului Șaguna și arangiată pentru cor de profesorul Cunțan.

Doi frați promovați doctori în aceeași zi. Joi a fost promovat doctor juris la universitatea din Viena Caius Bredicean și tot Joi a fost promovat doctor juris, la universitatea de la Cluj, Tiberiu Bredicean. Ambii sunt fii ai avocatului Coriolan Bredicean din Lugoș.

O nouă reuniune în Orăștie. Douăzeci și cinci fruntași din Orăștie și jur (advocați, preoți, învățători, proprietari, etc., în frunte cu Dr. Ioan Mihu) au hotărât să înființeze o „reuniune pentru ajutorarea economilor la pagube în vite”. În scopul acesta au convocat pe 7 Iuliu st. n., la Orăștie, o adunare generală de constituire, în care membrii salutarei reuniuni vor avă să voteze statutele și pe basa acelor să alăgă apoi comitetul reuniunii.

† **Preotul Teodor Popovici.** Elena Popoviciu răse. Mihailas ca soție, Victoria, Elena și Octavian, ca fii, în numele lor și al numeroșilor consangeni anunță cu inimă frântă de nemărginită durere încetarea din viață a preaiubitului și neuitatului soț și tată **Teodor Popovici** preot greco-oriental, întâmplată după un morb scurt în al 34-lea an al vieții și al 12-lea a fericitei căsătorii. Rămășițele pămâtesci ale scumpului defunct se vor așeza spre vecinică odihnă după ritul bisericii gr.-or. în 27 Iunie la 1 ora p. m. în cimitierul român gr.-or. din Buduș. Buduș, la 25 Iunie 1902. Fie-i țerina ușoră și memoria binecuvântată!

Pentru copiii sâraci. Comitetul reuniunii internaționale din Sibiu pentru dăruirea copiilor sâraci, neobișnuiți la școală, cu haine și daruri de crăciun, spre a-și aduna mijloacele necesare realizării acestui scop umanitar a rangiază Duminecă (3 August st. n.) petrecere în „grădina Hermann”, împreună cu tombolă, postă (Jux-Post) și alte jocuri de distracție, după cari va urma dans. Aducând această la cunoștința publicului, comitetul arangiator apelă la simțul de caritate al tuturor, rugându-i să doneze pentru tombolă orice obiecte ce se vor îndura să jertfescă în favorul mititelor sâraci. Pentru colectarea și luarea în primire a obiectelor donate s'au angajat dd. M. Daniel comerciant (Piața-mare), Wazek comerciant (strada Ocnei), I. Simtion (biblioteca archidiecezană), A. Kenzel crismariu (strada Harteneck) și A. Schimmelpfenig comerciant (strada Gușterii). La aceiași domni sunt de vânzare și bilete pentru tombolă cu prețul de 20 fileri. Intrarea și emblema pentru participare la dans costă câte 60 fileri (la oaltă 1 corună 20 fileri).

Savanți români în călătorie de studiu la Hunedóra. Din Deva se raportează ziarelor din Budapesta, că la 1 Iulie (Marți) mai mulți profesori de la universitatea din București și membri ai Academiei Române, în scop de a face studii vor sosi acolo pentru a cerceta locurile mai însemnate din comitatul Hunedórei. Oșpeții români vor sosi sub conducerea profesorului G. T. Culescu. — Cum se spune în provocatul raport, comitetul societății istorice și arheologice din comitatul Hunedóra, apoi guvernul, autoritățile comitatene și cele administrative, spriginite de inteligență, fac mari pregătiri pentru ca cei 40—50 oșpeți români să fie primiți cu demnitate.

Dar pentru biserică. Parochianul și totodată episcopul prim al comunei noastre Caraciu și soția sa Simziana, pătrunși de dragoste creștină și iubire față de sf. noastră biserică au cumpărat și donat sf. biserici un rând de ornate preoțești în valoare de 60 (șasezeci) corone. Ornatele donate s'au sfințit Duminecă 26 Maiu v. în prezența unui număr însemnat de credincioși din comună.

După-ce în comuna noastră cazul de față este primul de felul acesta, ear' donatorii doresc a-și manifesta iubirea lor față de sf. biserică și prin alte donațiuni fiind oameni fără familie și cu dare de mână — în numele comunei bisericesti le exprim și pe această cale mulțămia cea mai ferbinte pentru darul făcut și rog pe atotputernicul Dzeu să-și reverse asupra lor darurile Sale cele bogate și să le lungiască firul vieții până la cele mai adânci bătrânețe, ca astfel să ne mai pōtă suprinde și în viitor cu astfel de fapte demne de imitat. Caraciu la 3/16 Iunie 1902. Iosif Tisu paroch gr.-or. rom.

Jubileul clopotelor. Anul acesta se împlinesc 1000 de ani de când a răsunat glas de clopot la bisericile creștine din patria noastră. Ear' de la inventarea clopotelor sunt tocmai 1500 de ani. Creștinii cei dintâi nu cunoșteau clopot, ei erau chemați la serviciul divin prin strigăte, în timp ce omul trimis să-i cheme bătea în ușa locuinței lor cu un ciocan, ori bătea două bucăți de scânduri (de aci apoi *toca*). Primul clopot a fost introdus în Campagna la catedrala din Nola acum sunt 1500 ani, și inventatorul lui se crede a fi fost episcopul Paul. De aci provine, că în limba latină clopotul se numește *campana* și *nola*. De la Nola a trecut apoi întregul clopotelor și la celelalte biserici, așa că în anul 559 numărul bisericilor din Franția aveau deja clopote. În Roma primul glas de clopot a răsunat în anul 590 d. Chr.

Limfă contra cancerului. Profesorul de medicină Adamkiewitz de la universitatea din Viena deja de mai mulți ani cercetă și scrută să aște un ore-care leac contra bolii numită *cancer* (rac). Acum de curând a inventat o *limfă* (serum) de la care speră rezultate bune. Acestei limfe i-a dat nume *Cancroin* și compoziția ei o ține în mare secret. Experimentele de până acum făcute cu această limfă în Viena și București au dat rezultate uimitoare, ear' Dr. Oscar Israel, primul asistent al renumitului Virchow s'a exprimat foarte măgulitor asupra invenției lui Adamkiewitz. — Cu toate acestea știrea trebuie primită cu rezervă. Experimente în-

delungate și vindecări numeroase trebuie să obțină norocosul inventator, pentru-că lumea se crede în puterea de vindecare a „cancroinului”.

Necrolog. Crunt cercați de nemilăsa sorte aducem la cunoștință rudeniilor, amicilor și tuturor cunoscuților jalnica scire, că preotăsa *Măriora Flittler* născută *Chendi*, abea în a 4 lună a fericitei căsătorii, după un morb greu de 3 luni, împărțită cu sfințele taine, și-a dat blândul suflet în mâinile Z-dictorului Joi în 13 Iunie la 4 ore a. m. în etate de 19 ani. Rămășițele pămâtesci ale scumpei defuncte s'au așezat spre vecinică odihnă în cimitierul gr.-ort. din Șaroș Sâmbătă în 15 Iunie. Moise Flittler paroch, ca soț, Dionisie și Ana Chendi ca părinți, Eugenia m. Almășan, Aurelia, Remus, Minerva și Olimpiu ca frați și surori. În veci pomem-nirea ei!

Concert în Sebeș. Inteligența română din *Sebeșul-săsesc* invită la concertul ce l va da, cu concursul unui grup de elevi din seminarul „Andreian”, la 29 Iunie st. v. (ziua de Sân-Petru) în pavilionul cel nou al „Căminei române” din Sebeșul-săsesc, cu următorul program: „Eată ziua triumfală” de Humpel, „Hora Plăia” și „In zadar” de G. Dima, „Știi mândro când ne iubiam” de T. Popovici, „Zorirea” de G. Attenhofer și „Cisla” de C. Porumbescu. Inceputul la 8 ore sêra. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie 2 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțămia și se vor publica. O parte a venitului e destinată pentru „Reuniunea meseriașilor români „Andreiana”. După concert urmează dans.

Știri mărune. În *Cazan* (Rusia) un incendiu mare a nămicit multime de edificii și a luat jertfă și câteva vieți de oameni. — În urma ploilor îndelungate o mare parte din hotarul comitatului Caraș-Severin e inundată; deosebi comunele Lalasint și Valea-mare au îndurat pagube mari. — În Oradea-mare și n comunele din împrejurime o tempestată împreună cu grindină a causat Luni pagube mari. — În orașul *Paneiri* (Spania) pe timpul serviciului divin a lovit un fulger în biserică, pe urma căruia douăzeci și cinci oameni au murit, ear' treizeci și cinci au îndurat contuziuni grave. — La gurile riului Elbe (Germania) un vapor englez a buit pe torpilor S. 42. Torpilorul s'a cufundat; dintr-o omenii cari erau pe el a dispărut căpitanul torpilorului și trei oameni. Cinsprezece au fost salvați. — Prin ținuturile Sabariei (Szombathely) Luni nōtea a fost mare tempestată împreună cu tunete și fulgere îngrozitoare; fulgerul a lovit în mai multe clădiri, dintr-o cari unele au ars scum, și a ucis și pe o calfă de măcelar (L. Freier) ajuns de vifor pe drumul de țera de la Szanát.

Partea literară.

Intăietatea elementului moral în om față cu cel intelectual.
(Urmare).

Istoria omenimei ne e dovada cea mai strălucitoare, că isvorul tuturor faptelor mari și al evenimentelor mai însemnate au fost todeauna simțimentele de aspirațiune și de entusiasm către un ideal.

Lipsa de ideal și de puternicul stimul al bunelor simțimente a fost todeauna tristă în urmările ei pentru fericirea și progresul cultural al popoarelor, lăsându-le să vegeteze în întunerecul ignoranței.

Inima și intelectul sunt doi factori sintetici ai sufletului omenesc, și ca atari ei stau în cea mai strînsă legătură de reciprocitate psihică.

În urmarea acesteia și lumina culturală ce s'o pōte însuși sufletul omenesc, nu pōte varia în sine, decât conform naturii acestor două sintese psihice, fiind în ceea-ce privește cultura minții de caracter științific, ear în ceea-ce privește cultura inimii de caracter religios-moral, estetic.

Cultura intelectuală, pe care o dă instrucțiunea cu ajutorul întregului aparat al științei, își are ca basă la formarea ei dezvoltarea paralelă și treptată a culturai religioase morale, pe care o propagă în primul rând studiul religiunei.

Un însemnat rol educativ se atribuie și îndeletnicirii cu artele frumoase, precum și științelor naturale și fizice, cari descoperindu-ne tainele și legile naturii fizice și ale vieții, fac să dispară o multime de rele morale născute din neștiință, superstiție și prejudeții. Această înobilare a simțimentelor, cu ajutorul culturai religioase-morale și estetice, ce trebuie să se îndeplinescă nu numai în școală, ci în parte și în casa părintească, va da naștere unor caractere puternice re-

ligioase morale, fără de cari societatea omenescă ar fi redusă la cea mai tristă stare de existență, și va contribui ulterior la caracterisarea morală definitivă a culturai intelectuale.

Este evident deci, că cultura religioasă-morală este fundamentul cel solid, pe care trebuie să se întemeieze cultura spirituală, ale cărei elemente sunt, pe lângă ideile și principiile științei, și cele ale religiosității și moralității.

Lipsa de cultură științifică nu pōte fi mai primejdiosă în ce privește formarea de caractere religioase-morale, de cum ar fi spre exemplu o cultură spirituală superficială, din care ar mai lipsi și fondul ideilor religioase-morale. O astfel de superficialitate a ideilor dă naștere superficialității simțimentelor, lipsite de ori-ce vigore morală pentru tot ce pōte fi bun, nobil, și sfânt în viață. De alta parte este știut că religiositatea și moralitatea cea mai mare n'a împedecat nici odată, ca intelectul să ajungă la cea mai înaltă trēptă a perfecționării sale, din contră s'a constatat, că nu a rare-ori cea mai înaltă cultură științifică a fost împreună cu cele mai profunde sentimente de religiositate.

Despre renumitul matematic și astronom englez Newton, care a descoperit legile mișcării corpurilor ceresci în univers, se istorisește, că nu putea trece pe lângă o biserică fără a-și descoperi capul, în semn de cea mai profundă venerațiune către atotputernicul Dzeu.

Nu mai puțin adevărat este și aceea, că lipsită fiind această cultură superioară de isvorul puterii morale a inimii, ea a devenit în urmă cauza principală la multe rele și nefericiri în viață. Un exemplu strălucit în această privință ne dă tipul bărbatului de știință și liber cugetător, descris sub forma sa alegorică în tragedia „Faust” a lui Gōthe.

Faust adevăratul bărbat de studiu, după-ce cu ajutorul spiritului său înalt și al studiilor sale complexe, a pătruns adânc în tainele naturii și ale vieții, și voind a înainta tot mai mult în secretele științei, pentru a cunoaște ultimele cauze ale lucrurilor, — constată în cele din urmă, că nu știe nimic, și rămâne în sine foarte deslusionat de nimicnicia firei omenesci.

În această stare de amarnic disgust de sine însuși, în momentul când voia să ducă paharul de venin la gură, spre a se otrăvi, este rechemat de nou la viață la aușul cântării înveselitoare a învierii Domnului. Acestui filosof conform sensului propriilor sale cuvinte,*) exprimătoare de o amară desnădăjduire și neîncredere în binele ce-l pōte oferi viața această, — îi lipsia isvorul cel viu și dătător de viață și de putere al credinței, pe care de mult o perduse în noianul imens al cercetărilor sale științifice, și pe care din nou a trebuit să-l redobândescă spre a pută fi rechemat la mântuire.

În urma divinei cântări mintea lui s'a înșeninat de frumoase și fericite gânduri, și inima lui s'a deschis pentru a afla loc într'însa cele mai curate simțimente, cari l'au făcut să intrevedă adevăratul ideal al vieții și l'au adus la o nouă și fericită viață. Amăsurat naturii celor două puteri de manifestare ale sufletului omenesc, rolul învățământului a fost todeauna dublu, educativ, în ce privește cultura inimii, și instructiv, în ce privește cultura minții, cu tōte că au fost și timpuri, când misiunea educătoare a învățământului a fost cu totul tot neglijată în sinul multor popōre, și numai în timpul din urmă a început să formeze în genere obiectul principalelor îngrijiri, atât în ceea-ce privește instrucțiunea elementară, cât și cu privire la erudițiunea mai înaltă științifică.

În viață numai acele popōre au putut ajunge la un important rol istoric, cari s'au susținut la nivelul celor mai înalte principii morale ale timpului.

Astfel simplitatea bunelor moravuri și curățenia simțimentelor morale la poporul vechiu roman, l'au făcut pe acesta să rămână neîntrecut de nici un alt popor antic în escelarea calităților sale eroice și a distinselor virtuți străbune.

Până când castitatea acestor simțimente a fost calitatea lui cea mai distinsă, ea a

*) Die Botshaft hör ich wohl, allein mir fehlt der Glaube.

aprins todeauna în sufletul acestui popor focul cel sacru al patriotismului.

Tot astfel și renumitul popor al Greciei antice, n'a rămas mai pe jos în ce privește distincțiunea calităților sale psihice.

Terentie Popovici
paroch.

(Va urma.)

Cărți și reviste.

Candela, fōia bisericescă-literară, redactată în Cernăuți de profesorul Dr. E. Voitschi și cons. Alex. Manastyrski, pe luna Iunie (fasc. 6, anul de esistență XXI) a apărut cu următorul cuprins: „Cartea Iob, tradusă și esplicată după textul masoretic” de Dr. O. Isopescul (urmare); „Evoluțiunile unirii în secul XVIII” de N. Maneguti (reproducere din „Tel. Român”); 28 pagini text rusec, apoi știri și notițe de interes bisericesc.

„Candela” apare în Cernăuți (tipografia „societății tipografice bucovinene”) în fasciculi lunari și costă 8 corone la an.

„Luceafărul,” revistă nouă literară, edată și redactată de tinerimea noastră universitară. Nrul 1 a apărut cu datul 1 Iulie n. și se presintă bine: tipariu frumos, hârtie fină satinată, ilustrațiuni bine reușite. O apreciere în merit fi vom face în unul din numerii următori.

„Luceafărul” apare în Budapesta la 1 și 15 a fiecărei luni și costă 10 corone pe an (un fascicol 50 fileri (nu „bani”). Redacți-a și administrați-a e în Budapesta, VI. strada Vörösmarty 60 a.

Producțiunea „Reuniunii meseriașilor din Sibiu.”

Mulțămită publică.*)

La producțiunea împreună cu cântări, teatru și joc, aranjată de noi la 15 Iunie a. c. am primit următoarele ajutoare, respective suprasolviri, și anume: De la direcțiunea casei de economii „Olteana” din Viștea-inferioară, 10 cor.; Paul Rotariu, avocat și director de bancă (Timișōra) 2 cor.; colonelul c. și reg. în pens. Iacobici 3 cor.; profes. seminarial Demetriu Comșa 2 corone 50 fil.; Timoteiu Popovici și Dr. G. Proca, profesori semin., Ieronim Preda câte 2 cor.; locotenentul c. și reg. Dem. Florian 2 cor.; Dr. Petru Șpan profesor seminarial 1 cor. 20 fil.; Demetriu Cunțanu, prof. seminarial 1 corună 40 fil.; Ioan Minoiu, măestru zidar, în calitate de reprezentant al „Reuniunii meseriașilor din Seliște”, 80 fil.; Teodor Moldovan, Măestru cismar, Ioan Roman, frizer, Petru Moga, franzelar, Ioan Luca, mecanic (Sadu), Iosif Marcu pardositor, Izidor Grindeanu, măestru cismar, Constantin Dragōș, măestru pantofar, Nicolau Ișan, chilar, Eremie Purece măestru lăcătuș, Emil Pētruț măestru măsar, Ioan Mihaiu ospētar, Zaharie Aron măestru cismar, A. M., P. C., Nicolae Vătășan prof. sem., Ioan Broju capelan c. și reg. militar, Velican calfă de prăvălie, dōra Aurelia Bogorin, Dr. Partenie Barbu notar de tribunal, fie-care câte 40 fil.; Ilie Mircea măestru pantofar (Blaj), Pavel Cotoș funcționar la consistoriul metropolitan, I. Moga, preot, Nicolae Togan administr. protopopesc, culegēt.-tipograf Nicolae Simtion, membru onorar al reuniunii, fie-care câte 1 cor.; N. Fischer 80 fil.

La buna reușită a reprezentării pie-sei „O căsnicie”, mult a contribuit conlucrarea zelōsă a d-nei Margareta Moldovan, ca regisoră, și a dlui Ieronim Preda, în grēua misiune de sufler și a dlui George St. Moga, angajat la trupa teatrală a dlui L. Bauer.

Cu pālăria s'a adunat prin subsemnatul president în favorul fondului vėduvelor și orfanilor meseriașilor români suma de 13 c. 36 fil.

Tuturor celor sus amintiți cum și harnicilor diletanți, datori ne simțim a le esprima adânc simțita recunoștință a reuniunii noastre.

Din ședința comitetului „Reuniunii socialilor români din Sibiu”, ținută la 19 Iunie 1902.

Victor Tordășianu
president.

Valeriu Grindeanu
not. substitut.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacți-a nu primesce răspunderea.

Nr. Mag. 8859/1902.

[77] 1—2

Publicațiune.

Prin acesta se aduce la cunoștință publică că în urma hotărârii Magistratului orașenesc din 19 Iunie a. c. și conform §. 32 al „Statutelor orașului liber reg. Sibiu despre ordinea publică” din considerații sanitare și curățenie este interzis din 1 Iulie a. c. ținerea de porci de prăsilă sau de îngrășat în partea orașului dintră (Schewisgasse und Jungenwaldstrasse) Strada Schewis și Strada Dumbrăvii și anume: în grăpă, Strada bisericii, Strada Gerlitzi, Strada Pușcașilor, (Schützen-gasse), Strada Innotului (Schwimm schul-gasse), precum și în Strada Dumbrăvii.

Cei cari nu țin ordinul acesta vor fi pedepsiți cu 2—40 corone sau cu închisoare.

Sibiu, în 23 Iunie 1902.

Magistratul orașenesc.

[74] 2—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de învățător în clasa I. la școala română gr.-or. din Cristian protopresbiteratul Sibiului, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt salariu anual 600 cor. din cari 420 cor. din Alodul comunei în rate lunare anticipate 180 cor., din repartitie în rate trilonare, 60 cor. pentru cuartir și 4 stângini de lemne pentru încălzit.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post au să se așternă cererile de concurs instruite în sensul legilor în vigoare, la Prea Onoratul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

De la concurenți se cere încă a ține în toate Duminecile și în sărbători o strană cu cântările în biserică, și va avea se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică mai înainte de ziua alegerii spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Cristian, 9 Iunie 1902.

Comitetul parochial:

Ioan Valianu
președinte.

Nr. 667.

Cu știrea și consensul subscrisului.
Sibiu, 11 Iunie 1900.

Ioan Papiu
protopresb.

Nr. 173 prot. 1902.

[75] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante de învățători în comunele mai jos înscrise din protopresbiteratul Seliște prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Aciliu**, un post, salar 600 cor. cuartir în natură și 30 cor. relut de grădină.

2. **Alămor**, un post, salar 600 cor. cuartir și grădină în natură.

3. **Amnaș**, un post, salar 600 cor., (372 de la stat, restul de la biserică) cuartir și grădină în natură.

4. **Gurariului**, 3 posturi, salar 600 cor., relut pentru grădină 20 cor. cuartir în natură eventual 40 cor. relut.

5. **Seliște**, 2 posturi, salar 800 cor., relut de cuartir 100 cor., relut de grădină 40 cor. Reflectanții la aceste două posturi trebuie să dovedească aptitudinea de a pute instrua copii în cântările bisericesti și primesc îndatorirea a-i conduce Dumineca și sărbătorea la biserică.

6. **Seliște**, un post de conducător la asil, salar 600 cor., ear' relut de cuartir 100 cor., relut pentru lemne 40 cor.

7. **Tilișca**, un post de învățător, salar 600 cor., ear' 100 cor. relut pentru cuartir, grădină și lemne eventual aceste în natură.

8. **Topârcea**, un post, salar 600 cor., relut de cuartir 40 cor. și în loc de grădină un agru, a cărui venit e 40 cor.

9. **Vale**, 2 posturi, salar 600 cor., cuartir și grădină în natură.

Cuincuenalele se socotesc la toate posturile de la ziua alegerii.

Reflectanții la vre-unul din aceste posturi au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în comuna respectivă spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti. Con-

cursele instruite conform prescrierilor au a se așterne în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Oficiu protopresbiteral Seliște în conțelegere cu comitetele parohiale.

Seliște 12 Iunie 1902.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

[76] 2—3

Publicare de litațiune.

Pentru zidirea unui nou edificiu școlar în Seliște și în legătură cu aceasta pentru adaptarea edificiului vechiu, după planul și preliminarul aprobat de Ven. Consistoriu archidieceșan prin rezoluția din 8/21 Iunie a. c. Nr. 5996 cu suma de Cor. 48.702-95 prin acesta se publică **Concurs**.

Planurile și preliminarul de spese și condițiile de licitare se pot vedea începând din 17/30 Iunie a. c. în cancelaria subsemnatului oficiu protopresbiteral până în 1/14 Iulie a. c.

Oferte provădate cu vadiu de 5% de la suma preliminară se primesc numai dacă corăspund întru toate condițiile de licitare și se înaintează până în 1/14 Iulie a. c. la orele 12 din zi subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Seliște, 13/26 Iunie 1902.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter

Povești pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se poate procura cu prețul de 1 coronă de la

Librăria Tipografiei archidieceșane.

La **Librăria Tipografiei Archidieceșane** se află de vânzare:

Poesii Postume, de *M. Eminescu*

Prețul: „ 1 leu
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10
bani mai mult.

La **Librăria Tipografiei archidieceșane** în Sibiu se află de vânzare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școala superioară de comerț.

Prețul 2 corone.

In **Tipografia archidieceșană** a apărut:

ACAFTISTUL

Preasantei

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

următe de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. — 85
jumătate pânză . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția fină în piele neagră . . 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mătase „ 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană**:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană**:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbene **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani**.
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceșane.

Metropolia

Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania

Studiu istoric

despre reînființarea Metropoliei, dimpreună cu o colecțiune de acte.

Din însărcinarea Consistoriului metropolitan de

Dr. H. Pușcariu

archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, etc.

Prețul: broș. **6 cor.**, leg. **7-70, 8-20 și 9-50 cor.**

Se poate procura dela

Librăria tipografiei archidieceșane
Sibiu.

La **Librăria Tipografiei archidieceșane** din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasantei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sămbetei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfinței cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduēla Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe toate lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat **2 cor.**, legat în pânză **2 cor.** 40 fil., legat în piele roșie cu copcii **4 cor.**